

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**IOAN. PETRI || MAFFEI, || BERGOMATIS, || E SOCIETATE ||
IESV, || HISTORiarVM || INDICARVM || LIBRI XVI. ||
SELECTARVM, ITEM, EX || INDIA EPISTOLARVM || LIBRI
IV. ||**

Maffei, Giovanni Pietro

Coloniae Agrippinae, Anno M.D.XC.

VD16 M 105

De caritate in proximos. Cap. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64627)

Hoc tam incenso in Deum amore, e-
 gregia nimirum illa caritas in homi-
 nes redundabat. quos quoniã pretioso
 eiusdem sanguine redemptos, ac proin-
 de carissimos illi sciebat esse, quidquid
 in Deum non poterat nullius egentem
 rei, omne id, ipsius gratia in proximos
 conferebat. Vt primum è peccatorum cœno emerfit, cõ-
 stitit ad cæteros ex eodẽ cœno extrahendos incubuit.
 atque ob id ipsum (vti supra dictum est) ingenti labore
 & incommodo litteris operam dedit; & in Societate in-
 stituenda nihil spectauit aliud, nisi vt errantes animos
 ad rectum salutis iter omni ratione reduceret. Barcino
 ne, cum in grammaticæ studio versaretur, eodemq; tem-
 pore, animorum quoque salutem acerrimè procuraret;
 vniuersum quoddam collegium, cuius nomen consultò
 arisco, soluta admodum disciplina corruptisque mori-
 bus, ad veterem sanctimoniam ac sobrietatem omni stu-
 dio reuocare nitentibus; suadebatque illis præcipue fre-
 quentem vsum sacræ Confessionis & Eucharistiæ. Quã-
 ad rem, temporibus illis insolitam, quò facilius eas addu-
 ceret, præire ipsemet illis palam decreuit, adhibito ad id
 Puialto sacerdote; quo ipse ad confessiones utebatur, spe-
 rata virtutis ac sanctitatis viro. Igitur ex eius manu cor-
 pus Domini cum subinde sumpsisset, sceminis ex odæo
 spectantibus; tam præclaro exemplo & assiduis hortatio-
 nibus incitata; pleræque ad salutarem pœnitentiam offi-
 ciumque traductæ sunt quod nefarij quidam amatores
 non sensere, aditumque sibi ad optata flagitia magis in-
 tus obseptum videre; in extremam efferati rabiem, Igna-
 tium & Puialtum ex insidijs adoriri constituunt; ac die
 quadam è templo redeuntem vtrumque sustibus ita ma-
 ceperunt, vt Puialtus paulo post è vulnerũ dolore sit
 mortuus: Ignatius verò dies aliquot in lecto iacuerit.
 ad vix dum receptis viribus, nec alterius nece, nec suo
 dd
 malo

malo perterritus, ad instituta carnis officia redire
 cer. cumque eum vulgo monerent, ac per Deum obedi-
 rentur amici, ne denuo in capitis discessu eam. Quid
 Quid mihi optatius, inquit ille, quam pro Christo Do-
 mino, meisque proximis emori? Parisiis amicum
 pi cuiusdam sceminae consuetudine fracta impetu-
 care conatus, cuius ille flagitij causa viciniam ad-
 tebat, non longè ab urbe positum, denique egressus
 minis & itinera dissimulanter explorans, domum
 consilium tale commentus est. Stagnans enim per
 viam qua transeundum erat illi de nocte in mensa
 uertens Ignatius, tempestate perfrigidata hinc inde
 collo tenus immerisit: ibique salutes amicos
 insidias. nam ut appropinquantem asperat, deum
 carus ut ea res utriusque feliciter eueniret, deum
 te in aduersum intonuit voce: Quo, ego mihimet
 properas? non intelligis in quato versere pericula? ne
 ne intentum in te diuina iustitia gladium? Depo-
 porro, perge nefariam istam explere libidinem. Ego
 hic tandiu tua causa macerabo, quoad uictus
 meo malo auertam abs te. At ille subita voce
 atque ad Ignatij aspectum veluti deprehensus
 admiratusque caritatem viri, nec dubio amorem
 pro, retulit pedem, & in posterum Deo amantem
 ab illa pestifera familiaritate continuit. Ignatius
 Ignatij alumnus, praestanti vir ingenio, ingenio
 tute processus effecerat, ac deinde (quae lucerna
 litas est) labore victus, daemone sollicitante, con-
 ciebat fugam. quod ubi sensit Ignatius, variis
 retinendum hortationibus monuit (que uicinis
 bitis, eo denique descendit, ut pro discipulo
 tum triduum omni cibo potuque abstinere, post
 cum lacrymis ad superos tunderet, qua peccata
 temedio, languenti animo applicito, reliquias
 que errorem gemebundus agnouit ac decessit
 pro genere vitæ cum laude perfrigit. Parisiis
 etum est, deposita pecunia fraudatus a communi
 ut ad sese alendum stipem emendicare deinde

magno studiorum detrimento; non modò iratus ami-
 co non est, verum etiam insigni beneficio rependit in-
 iuriam. Cum enim fraudator ille postea Hispaniam re-
 petens, graui morbo ex itinere implicitus, Rhotomagi
 substitisset (quæ vrbis tridui ferme iter distat Lutetia) in-
 grauescente valetudine paulatim ad omnium rerù ino-
 piam est redactus, cumque vt ignotus in alieno solo,
 spem nullâ subsidij cerneret, licet præterita meminisset,
 ac præclarè sibi esset conscius, quàm malè de Ignatio me-
 ritus fuisset; tamen tantam opinionem de eximia viri
 bonitate conceperat, vt non dubitauerit illum de suo ca-
 pi per litteras facere certiorè: & aliquid opis ab eo sup-
 pliciter petere. Tum Ignatius, quasi hæreditas aliqua sibi
 obuenisset, sic alacer nulla interposita mora se in viam
 dedit; Deum pro amici salute etiam atq; etiam obsecrans;
 equinectiam (quod longè mirabilius est ad propitiandum
 illa uumen, iter illud totum pedibus nullo prorsus cibo
 potuque, ingenti celeritate confecit. Vrbem ingressus,
 conquisitum hominem amicissimè inuisit, affectum se-
 riuimemq; sedulo ministerio recreauit atque vbi mor-
 bo leuatus est, litteras ei commendatitias ad amicos in
 Hispaniam dedit; & mendicatio ab se viatico instructû
 manuum imposuit, cum ille simul pudore gaudioque
 coculatus, dexteram Ignatij tenens, Deum superosque o-
 mnes inuocaret ad gratiam illi pro se referendam, satis
 mirari non posset, senescente iam mundo, tantum
 meritis exemplum in terris existere. Per idem studio-
 rum tempus, tametsi multum de spiritali functione re-
 ceperat, numquam tamen potuit se continere quomi-
 nis creptum ex literarijs occupationibus quotidie tē-
 re aliquod in proximorum salute consumeret. itaque
 vniuersos discipulos ad virtutem ac pietatem ex occasione
 exortabat: & ex collatiua pecunia multorum suble-
 uabat inopiam, & ægrotos visendo recreandoque
 humanissimè solabatur. In ijs cum ad quemdam ad-
 uentum, graui & contagioso vlcere laborantem; & mi-
 serandi causa, vt sit, decumbentem subinde attrectu-
 ra discessu metus Ignatium subiit, ne ex co contactu

dd 2

dextis.

dextera pestilentiam contraxisset: quae saltem in
 licitaret hominem vehementius, ut neque de hoc
 caritatis officio in posterum auocaret: de qua
 de confestim in semetipsum exarsit: de qua
 dentidem inferens, increpuit vltro: Quod
 tam anxius es, quid vniuerso corpus tuum
 hac fortitudine & praesentem de qua
 ad eadem porro exsequenda pietatis opera
 tum atque hilarem praestitit. Atque hanc
 uandi consuetudinem non modo priuatis
 terrarum fuit, verum etiam Societati
 gentillimè tenuit. Nam è nostris vi
 bum inciderat, cuiuslibet esset ordinis,
 xi medicum imperabat, ac nihil profect
 quae is praescripisset, oppigneratis etiam
 si opus esset, lancibus, stragulisque, &
 li. Sanè, cum ex laicis adiutoribus quid
 etaretur febris: ad eumque refocilland
 bo opus esset, quidquid nūmulo
 os tres eam vnam in rem insumi iussit
 hisper obsonatori, nihilque praeterca
 alendos superesse dicenti: Atqui nos
 valemus: arido pane contenti esse
 languenti coemptum obsonium est
 bentes inuisebat subinde ipsemet, co
 quemque verbis planè diuinis atque
 operam, ut omni deposita sollicitudine
 se cura se suamque salutè, sine vlla
 Homines vel de se ipso priuatim, vel de
 niter bene meritos diligentissimè colu
 neq; viuos neq; mortuos grati ac me
 praetermisit. quippe non modo pro
 minum per se suosque precabatur
 viuerent, saepe domum veniebat
 demque adentes ad se quanquam
 cipiebat in primis hilariter: de que
 ac rebus praesertim Indicis, quarū
 bet delectationē, pergebat amicissimè

aque etiam, cum opus esset, quibus rebus poterat, benigne adiuuabat. Hieronymo quidem Arzio, Hispano doctori (quicum erater magna necessitudo) non modo gaudenter aegrotanti frequens adfuit ipse, sed etiam fidebus famulis destituto, probos & industrios e Societate viros ministrandi gratia submisit. Andreas Lipomanus namque Venerus, quem Trinitatis Priorē appellabant, re non pietate minus, quam genere nobilis, Collegio nobiliorum hominū coostituendo Patavij, opimum sacerdotium eiusdem urbis addixerat, dimidia tantum parte vestigalium, sibi quoad viueret reseruata. At vero Ignatius, ne se vinci pateretur officio; parentibus interis eum vltro perpetuum sacerdotij administratorem declarauit; neque e vestigalibus attigit quidquam, nisi quod ab ipso Priore quotannis ad paucos e nostris alendos per elemosynam preberetur. quinetiam eius fratris filio pensionem decreuit annuam aureorum ad quadringentos: quam tamen bonus ille Prior nequaquam admisit. ac ceteros item, quorum beneficijs prouocatus esset, eximio quodam studio & obseruantia prosecutus est.

Mansuetudo eiusdem, & comitas.

Cap. V.

In omni fastu & moribus imperiosis vehementer abhorruit. vestigium in eorum contumaciae cerneret nullum. & quod difficillimum est, lenitatem ita cum grauitate miscebat, vt neque facilitas de auctoritate, neque seueritas quidquam de suauitate detraheret. Patris per iocundum inuitatus a nobili quodam, vellet ne tridiculis ludere (quibus in oblonga mensa per augustum fornicem, circa pila traiecerat) Ego vero ludam, inquit Ignatius. Quamquam qua sponcione, subiecit ille, qui pecunia careas? Ignatius: Hac sponcione, respondit, vt certo vti-dierum numero tibi deseruiam: verum tamen, arbitrio tuo, si vicris tu; meo, si superior ipse discessero.

dd 3

Cum